

БЪЛГАРИЯ СЕ НАРЕДИ НА 68-О МЯСТО ПО ИКОНОМИЧЕСКА СВОБОДА

(Продължава от стр. 7)

Тук основна роля играе членството ни в ЕС, което ни носи много позитиви по отношение на свободната търговия, но и някои негативи. Така наречените регулаторни бариери пред търговията продължават да бъдат в тежест на страната ни.

□ Регулиране на кредита, труда и бизнеса: резултатът е 7,11, което отново е най-висок резултат в категорията спрямо предходните години. Високите административни разходи, трудностите при наемане и освобождаване на работници, наличието на ценови контрол в много сектори, както и често срещаните корупционни практики продължават да пречат на икономическата свобода и съответно да спъват растежа на страната.

Икономическата свобода в България продължава да се разпространява, но с бавни темпове. Проблемите продължават да бъдат по отношение на прекомерната намеса на държавата в икономиката и липсата на адекватна защита на правото на собственост. Възможността да се придобива собственост е основната мотивираща сила в една пазарна икономика. За да бъде гарантирана обаче тази възможност, трябва да е налице върховенство на закона, независимост на съдебната система и безпристрастност на съдилищата. Защитата на правото на собственост дава увереност на гражданите да приемат стопанска дейност и да правят дългосрочни планове, защото знаят, че доходът им не може да бъде отнет. В противен случай би се обезсмислила и свободата на размяната, тъй като индивидите няма да са сигурни, че ще могат да се възползват от плодовете на извършваната от тях дейност", каза Петър Ганев, икономист в ИПИ.

МЕЖДУНАРОДНА КЛАСАЦИЯ

В тазгодишния индекс Хон-конг отново отбелязва най-високия резултат за икономическа свобода - 8,94 от 10. Другите първенци са: Сингапур (8.57); Нова Зеландия (8.28); Швейцария (8.2); Обединеното Кралство (8.07); Чили (8.06); Канада (8.05); Австралия (8.04); САЩ (8.04) и Ирландия (7.92).

Рейтингът и резултатите на някои други големи икономики са: Германия - 7.64 (17-о място); Тайван - 7.63 (18-о място); Япония - 7.48 (27); Южна Корея - 7.42 (29); Швеция - 7.35 (33); Франция - 7.19 (45); Италия - 7.15 (49); Мексико - 6.98 (58); Индия - 6.59 (77); Китай - 6.29 (93); Бразилия - 6.16 (96) и Русия - 6.12 (101).

Няколко държави значително увеличават рейтинга си и стават относително свободни през последното десетилетие. Естония повишава рейтинга си с 2,27 точки от 1995 г. и сега е една от най-свободните икономики в света. Литва и Латвия повишават рейтинга си с поне две точки след 1995 г. и рейтингите им след 2006 г. са над 7,0. Рейтингите на Кипър, Унгария, Кувейт и Южна Корея също се подобряват значително до 7,3 и повече. Две африкански икономики - Замбия и Гана, стават доста по-свободни с рейтинги съответно 7,13 и 7,04.

Все пак африканските страни продължават да преобладават на дъното на класацията на индекса с най-ниски нива на икономическа свобода заедно с Венецуела и Мианмар. Десетте държави с най-ниски нива на икономическа свобода са: Зимбабве (2.67), Ангола (4.10), Мианмар (4.19), Република Конго (4.64), Нигер (4.67), Венецуела (4.67), Гвинея Бисау (5.01), Централна Африканска република (5.01), Чад (5.12), Руанда (5.23) и Бурунди (5.23).

Слабостта на върховенството на закона и правата на собственост е особено подчертана в Субсахарска Африка, сред ислямските страни и много държави, които са били част от бившия Съветски блок, казва Джеймс Гуортни, водещ автор на доклада и професор по икономика в държавния университет във Флорида.

Много латиноамерикански и югоизточноазиатски страни също се представят зле относно

върху бизнеса подкопават икономическия растеж, защото задушават ползите от търговия, предприемачество и инвестиции. Имайки предвид, че субсахарските държави са по-скоро малки, големите търговски бариери са просто разрушителни.

За да се насърчи икономическият растеж в Африка, Нортън и Гуортни предлагат африканските държави да намалят търговските бариери и облекчат бизнес регулациите, да подобряват правната си система и да

развият магистрална система през Африка.

ЗА ИНДЕКСА НА ИКОНОМИЧЕСКА СВОБОДА

Икономическата свобода по света измерва степента, в която политиките и институциите в различните държави подкрепят икономическата свобода.

Публикацията тази година обхваща 141 държави, представяващи 95% от световното население през 2006 г., най-скорошната година, за която има налични данни. Докладът подновява и данните от предишните доклади в случаите, когато данните са преработени.

Докладът за Икономическата свобода по света се изготвя от канадския институт Фрейзър със сътрудничеството на независими институти от 75 държави и територии.

ИНСТИТУТ ЗА ПАЗАРНА ИКОНОМИКА

Резултатите на България по категории (данни за 2006 г.)

Източник: Икономическата свобода по света 2008, Институт „Фрейзър“, Канада

върховенството на закона и правата на собственост. Държавите, които се оценяват слабо в тези категории, имат лоши оценки и в областта на търговията и регулирането, въпреки че някои от тях имат приемливи нива за размер на правителството и стабилни пари, допълва Гуортни.

ИКОНОМИЧЕСКА СВОБОДА И СВЕТОВНА БЕДНОСТ

Докладът за Икономическата свобода по света 2008 включва ново изследване на Гуортни и Сет Нортън, професор по бизнес в колежа Уийтън, посветено на ролята на икономическата свобода в елиминирането на бедността с основен фокус върху Субсахарска Африка.

Те изтъкват, че множество изследвания показват, че държави с повече икономическа свобода растат по-бързо и достигат по-високи нива на БВП на глава от населението, отколкото тези, които са по-малко свободни. Точно този растеж е нужен за рязкото намаляване на бедността.

Гуортни и Нортън отбелязват, че тъй като икономическият растеж е движеща сила за свиването на бедността, държави като Чили, Перу, Тайланд, Малайзия, Южна Корея, Китай и Индия намаляват нивата си на бедност през последните десетилетия, защото постигат бърз икономически растеж.

Ако дадена държава приеме реформи, подкрепящи икономическия растеж, ще се подобри ли благосъстоянието на бедните? Теорията показва, че отговорът на този въпрос е „да“, но значителните намаления на бедността отнемат време, казва Нортън. Ще е нужно време за новите направления на политиката да достигнат надеждност, за инвеститорите и за другите, вземащи решения, да отговорят на благоприятната среда и темпът на растеж да се повиши. Докато високото ниво на икономическа свобода се поддържа и бързият растеж е устойчив, равнището на бедността ще намалява и ще намалява в по-голяма степен с течение на времето, допълва той.

Авторите стигат до извода, че институциите и политиките в повечето субсахарски държави са силно несъвместими с икономическия растеж. Провалът на правната система в защитата на правата на собственост, ограниченията, поставени пред търговията, тежкото регулиране и високите административни разходи

НЕБАНКОВИЯТ ФИНАНСОВ СЕКТОР ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2008 Г.

(Продължава от стр. 2)

Развитие се наблюдава на пазарите на услуги, предлагани от дружества със специална инвестиционна цел и застрахователите. Премийният приход на застрахователите, извършващи дейност по общо застраховане, достига 723,3 млн. лева (ръст от 21,33 % на годишна база), докато този на застрахователите, извършващи дейност по животозастраховане, нараства до 129,2 млн. лв. (ръст от 27,03 % на годишна база) в края на второто тримесечие. Забелязва се известно покачване от 4,92 % в активите на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове, които към 30.06.2008 г. възлизат на 2390 млн. лв.

Обособена е отделна част, в която се разглежда пазарната концентрация на отделните сегменти според услугите, предлагани от участниците в небанковия финансов сектор.

Два са използваните измерители за пазарна концентрация - Индексът на Херфиндал - Хиршман (Herfindahl-Hirschman Index (HHI), и дялът на първите четири компании. При колективните инвестиционни схеми, дружествата със специална инвестиционна цел и пенсионноосигурителните дружества се наблюдава стабилна тенденция на намаляване нивото на пазарната концентрация.

В последната част на обзора на небанковия финансов сектор са представени агрегираните портфейли на различните поднадзорни лица според услугите, предлагани от тях в края на второто тримесечие на 2008 г. Проследена е и динамиката в структурата на тези портфейли спрямо края на второто тримесечие на 2007 г. и 2006 г.

„ЗАСТРАХОВАТЕЛ ПРЕС“

ПРЕГЛЕД

СРОДНИ ИЗДАНИЯ...

(Продължава от стр. 2)

Публикувани са и снимка с биографична справка на Тодор Казанджиев и неговите думи: „През 2008 г. очаквам секторът леко да забави темп. Миналата година имахме сериозен ръст и заради продажбата на продукти с инвестиционен характер, но сега капиталовите пазари са доста променливи“. И на първа страница от притурката „Банки /Застраховане“ е поместена голяма снимка на Тодор Казанджиев с негов текст „Брокерите прибраха около 67 млн.лв. от премията на застрахователите“. И „Един от най-големите спорове в последните години в застраховането у нас е за високите комисиони, които искат брокерите“.

Тук има и една съвсем кратичка информация „Булстрад подкрепи спорта у нас“ - става дума за 58-ата колоездачна обиколка на България.

Три са публикациите в бр. 36/6-12 септември т.г. на в. „Банкеръ“. Най-големият по изключително значима тема е този на Светлана Стоилова, който започва от първа страница със заглавие „Обезпечителният фонд плаща за два фалита“. Другият е редакционен и се отнася до доклада на българския евродепутат Николай Младенов, който е посветен на някои въпроси от автомобилното застраховане. В „Застраховател прес“ вече ви запозна подробно с него в миналия си брой. И третият материал е на Петър Илиев: „ОЗК се продава през ноември, общинска банка - догодина“. Новината е съвсем ясна, остава да чакаме тези дългочакани продажби.

И един кратък материал в бр. 37/13.09.-19.09.2008 г. ще отбележим само със

заглавието му „Национална банка на Гърция /НБГ/ издирва застрахователен партньор“.

В броя е и съобщението, че Орлин Пенев е вече член на УС и прокурист на „Алианс Банк България“.

И в „КЕШ“ анализира и коментира резултатите през първата половина на 2008 г. чрез обширния материал на Албена Алексиева в бр. 37/12 септември т. г. Той носи заглавието „852,5 млн. лв. премии за полугодие“ и подзаглавие „Здравното осигуряване се отчете с малко над 15 млн. лв.“ Поместена е и графика за премийния приход по видове застраховки в животозастраховането.

А за резултатите през първото 6-месечие от дейността на брокерите е материалът от същата авторка в следващия брой на в. „КЕШ“ - бр. 38/19 септември т.г. със заглавие „32,6% от премията идват от брокерите“ и подзаглавие „За полугодие посредниците са събрали 277,498 млн. лв., 24 на сто от които са комисиони“.

Ще завърша този преглед с интервюто на Албена Алексиева „Обхватът на „Гражданска отговорност“ е 84,1 на сто“ с Борислав Михайлов, председател на УС и изпълнителен директор на Гаранционен фонд. Той е в бр. 35 /12 септември т. г. на в. „Икономически живот“.

Прегледа направи ПЕТЪР АНДАСАРОВ

Живот
БУЛСТРАД ТВИН
VIENNA INSURANCE GROUP

„БУЛСТРАД ЖИВОТ“ застрахова звездните двойки в Dancing Stars

Участниците в шоуто - с гарантирана застраховка срещу „изненади“ на гансинга

ЗАД „БУЛСТРАД ЖИВОТ“ застрахова участниците в първото издание на Dancing Stars, което стартира на 22 септември от 20.00 часа в ефира на bTV. Целта е звездите и техните партньори да имат повече сигурност и спокойствие, докато танцуват по време на шоуто.

Специални застрахователни покрития с широк защитен обхват са включени в пакета, който животозастрахователят и bTV договориха дни преди началото на най-новото реалити.

„Звездите и техните партньори в Dancing Stars несъмнено имат нужда от застраховка. „Булстрад Живот“ поема отговорността за тяхната сигурност и ще окаже необходимата подкрепа в случай на нужда. Ние не очакваме да им се случи инцидент по време на шоуто, защото сме убедени, че те ще се окажат отлични танцьори. -

Каза г-жа Светла Несторова - изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на ЗАД „Булстрад Живот“. - Надяваме се, че застраховката ще им даде допълнителна увереност и спокойствие, така че да разкрият максимално своя талант в състезанието. Пожелавам успех и добра форма на всички участници в този интересен проект.“

Всички участници - популярните български звезди и техните партньори - професионални танцьори, са застраховани за солидни суми, които от съображения за сигурност ще бъдат запазени в тайна.